

“Enfortiment de les capacitats de les dones camperoles per a l'exigibilitat de l'exercici ple i la promoció dels drets humans”

Presentació del Projecte

Aquest projecte té com a objectiu l'assoliment d'una societat amb equitat de gènere a 15 municipis de 5 Departaments de El Salvador, en concret, a les zones rurals. Per això, s'enforteixen les capacitats i s'amplien les possibilitats per a que les dones camperoles organitzades, promoguin i defensin els seus drets econòmics, socials, culturals, polítics i ambientals; avançant cap a un entorn rural lliure de violència cap a les dones.

A grans trets, pretén que els seus resultats siguin:

- Una autonomia econòmica de les dones rurals organitzades
- Un enfortiment de les organitzacions de dones i les mixtes
- Una reducció de la violència estructural envers dones

Context i antecedents:

Els projectes d'ESF a El Salvador es centren en el compliment del dret humà a l'aigua i al sanejament mitjançant l'apoderament de la ciutadania d'El Salvador, per generar transformacions positives es fomenta l'exercici de l'exigibilitat del dret de forma activa, enfortida i articulada, donant continuïtat i complementant actuacions anteriors, es volen enfortir expressions territorials de defensa del dret humà a l'aigua i de la gestió pública i comunitària: les taules territorials i les xarxes de sistemes comunitaris d'aigua.

El Programa de Nacions Unides pel desenvolupament a El Salvador i *La Encuesta de Hogares de Propósitos Múltiples del Ministerio de Economía* assenyalen que indicadors com ingressos mitjans per llar, analfabetisme, taxa de joves que ni estudien ni treballen, etc... són més alts a les zones rurals que a les zones urbanes, i són més alts entre la població femenina que entre la població masculina.

Després d'aquest procés d'identificació, el grup de voluntàries de El Salvador vàrem veure la necessitat d'iniciar un procés d'acompanyament i enfortiment de les capacitats de les dones camperoles d'El Salvador.

Ubicació Geogràfica

Per al desenvolupament d'aquest projecte se seleccionen 15 municipis en els 5 departaments de **Santa Ana** (Coatepeque i El Congo), **La Paz** (Tapalhuaca, Santiago Nonualco, San Rafael Obrajuelo, Zacatecoluca), **Sonsonate** (Izalco,

Nahuizalco i San Julián) , **San Salvador** (El Paisanal) i **La Libertad** (San José Villanueva, Puerto La Libertad, Tamanique, Jicalapa, Chiltiupan).

Anàlisi i Justificació de l'acció

L'enquesta nacional també dona a conèixer la diferència salarial en detriment de les dones respecte als homes, que és invariable del nivell educatiu que assolixi la dona. També es reflecteix que les dones carreguen amb el pes, de forma gairebé exclusiva, de les feines domèstiques i de cures, això té com a conseqüència que sigui molt més difícil per elles la recerca de feina i/o continuar la seva formació acadèmica.

A aquests fets, s'afegeix un augment de la violència i la percepció d'inseguretat en un país on els assassinats masculistes es succeeixen a diari. Segons dades del "*Observatorio de Violencia de Género de la Organización de Mujeres*" (ORMUSA), a nivell nacional, fins el Setembre de 2018 es van registrar 286 assassinats masculistes.

Segons un informe de la DYGESTIC, en el trienni 2015-2017, es van produir una mitja diària de 13 delictes contra la llibertat sexual de les dones. Aquesta dada és alarmant si es té en compte el subregistre existent d'aquest tipus de delictes degut a diverses causes, principalment la por a les represàlies, la desconfiança en el sistema de justícia, la por de les víctimes a ésser estigmatitzades o revictimitzades. Entre 2013 i 2016, el *Instituto de Medicina Legal* (IML) va reportar que 364 nenes i adolescents van quedar embarassades com a conseqüència d'una violació o abús. El suïcidi representa el 57% de la causa de mort entre les nenes i adolescents embarassades entre els 10 i els 19 anys a El Salvador.

Tots aquests fets presenten una terrible realitat on la identitat de la dona rural, pobra, adolescent salvadorenca assumeix la seva desigualtat com quelcom donat, inapel·lable i que comporta una indefensió apresada. És per això que el grup El Salvador d'ESF en coordinació amb la fundació MUNDUBAT posen en marxa aquest projecte per enfortir i apoderar les dones de les zones rurals de El Salvador en l'exercici i l'exigència dels seus drets.

Estratègia i metodologia d'intervenció

Aquest projecte té com a Objectiu General de Desenvolupament promoure la construcció d'una societat amb equitat de gènere a les zones rurals de El Salvador. Per això s'enfortiran les capacitats i ampliaran les possibilitats per a que les dones rurals organitzades promoguin i defensin els seus drets econòmics, socials, culturals, polítics i ambientals, avançant cap a un entorn

rural lliure de violència cap a les dones, amb la consecució de 4 objectius específics:

- Objectiu específic 1: Dones camperoles i rurals apoderades incideixen a favor dels seus drets, a les seves organitzacions i en els àmbits local i nacional.
- Objectiu específic 2: Dones camperoles milloren les seves capacitats productives i autonomia econòmica
- Objectiu específic 3: Dones camperoles apoderades incideixen a favor d'una vida lliure sense violències.
- Objectiu específic 4: Ajuda en el monitoratge i l'enfortiment tècnic de les sòcies per a garantir una bona execució i assoliment dels resultats i objectius del conveni.

Beneficiaris/àries i impactes esperats

Les persones beneficiàries directes d'aquest projecte són la població dels 15 municipis on es desenvolupa, ja esmentats anteriorment.

Un cop enllestit el projecte, s'espera que com a mínim el 80% de les dones rurals participants i les seves famílies incrementaran la seva qualitat de vida, amb la millora de la seva alimentació i la generació d'ingressos, aplicant principis agroecològics. El 2022 almenys el 90% de les dones participants en el conveni viuran la seva vida lliure de violència.

En finalitzar el conveni s'hauran elaborat, de forma participativa, almenys 7 propostes des de l'agenda de dones rurals i camperoles, i seran incorporades en polítiques i plans de desenvolupament local de 7 dels 15 municipis del conveni.

Aliances

Aquest projecte, iniciat el 2019 i amb una durada prevista de 4 anys està liderat per la Fundación MUNDUBAT, i Enginyeria Sense Fronteres (ESF) hi participa conjuntament amb la *Asociación Comunitaria Unida por el Agua y la Agricultura (ACUA)*, organització salvadorenca amb qui es treballa des del 2005. Altres organitzacions de la societat civil d'El Salvador amb qui es treballa en articulació estratègica són la *Asociación Nacional de Trabajadores Agropecuarios (ANTA)*, *Asociación de Mujeres Mérida Anaya Montes (MAM o Las Méridas)*, la *Federación de Cooperativas de la Reforma Agraria Región Central (FECORACEN)*, la *Asociación Salvadoreña de Ayuda Humanitaria (PROVIDA)* i la *Asociación Cooperativa de Ahorro, Crédito, Aprovechamiento y Comercialización de Productores de El Salvador (ACAPRODUSCA)*.

Institucions finançadores: Agencia Española de Cooperación Internacional para el Desarrollo, Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet.